

סדר הלימוד ליום כג שבט [יום 141 בשנה]

אָמַר לָהֶם, אָמַר לָכֶם מֵה שְׁרָאִיתִי, הַיּוֹם הַזֶּה יֵצְאֵתִי לְדָרוֹךְ, וְרָאִיתִי אֹר אֶחָד שֶׁנִּחַלֵּק לְשִׁלְשָׁה אֹרוֹת, וְהֵלְכוּ לְפָנַי וְנִטְמְנוּ. וְאָמַרְתִּי, וְדַאי שְׂכִינָה רָאִיתִי, אֲשֶׁרִי חִלְקִי. וְעַכְשָׁו אוֹתָם שְׁלֹשֶׁת הָאֹרוֹת שְׁרָאִיתִי, אַתֶּם הֵם, וְדַאי שְׁאַתֶּם אֹרוֹת וּמְנוֹרוֹת עֲלִינוֹת לְהָאִיר בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, עַד כָּאֵן לֹא יָדַעְתִּי שְׁכָל הַמְרַגְלִיּוֹת הַנִּסְתָּרוֹת הַלְלוּ הֵיוּ תַחַת יְדֵיכֶם, כִּיּוֹן שְׁרָאִיתִי שְׁהָרִי בְרִצּוֹן מִצּוֹת רַבּוֹנְכֶם נִאֲמָרוּ הַדְּבָרִים הַלְלוּ, יָדַעְתִּי שְׁכָל הַדְּבָרִים עוֹלִים כִּיּוֹם זֶה לְתוֹךְ הַכֶּסֶף הָעֲלִיּוֹן וְלוֹקַח אוֹתָם אוֹתוֹ בַּעַל הַפְּנִים וְעוֹשֶׂה מֵהֶם עֲטוּרוֹת לְאֲדוֹנוֹ. וְהַיּוֹם הַזֶּה מִתְעַטְרִים (שְׂבָעִים) שְׁשִׁים מְרַכְּבוֹת קְדוּשׁוֹת לְכַבּוֹד הַכֶּסֶף בְּאוֹתָם דְּבָרִים שֶׁנִּאֲמָרוּ כָּאֵן כִּיּוֹם הַזֶּה.

בֵּין כֹּךְ זָקַף אֶת עֵינָיו וְרָאָה שְׁהַעֲרִיב הַשֶּׁמֶשׁ. אָמַר רַבִּי אַבָּא, נִלְוֶה לְכַפֵּר הַזֶּה שֶׁהוּא קָרוֹב לָנוּ בַּמְדָּבָר. הֵלְכוּ וְלָנוּ שֵׁם. בַּחֲצוֹת הַלַּיְלָה קָם רַבִּי אַבָּא וְשָׁאַר הַחֲבָרִים לְהַשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה. אָמַר רַבִּי אַבָּא, מִכָּאֵן וְהֵלְאָה נִאֲמַר דְּבָרִים לְעֵטֵר בְּהֵם אֶת הַצַּדִּיקִים שְׂבָגֵן עֵדֵן, שְׁעַכְשָׁו הוּא הַזְּמַן שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְכָל הַצַּדִּיקִים שֶׁל עֵדֵן מִקְשִׁיבִים לְקוֹלוֹת הַצַּדִּיקִים שְׂבָאָרֶץ.

פִּתְחַח רַבִּי אַבָּא וְאָמַר, כְּתוּב (תְּהִלִּים קטו) הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לֵה' וְהָאָרֶץ נָתַן לְבִנֵי אָדָם. בְּפִסּוֹק הַזֶּה יֵשׁ לְהַתְּבוּנָה, וְכֹךְ צָרִיךְ לוֹמַר: הַשָּׁמַיִם לֵה', וְהָאָרֶץ נָתַן לְבִנֵי אָדָם. מֵה זֶה הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם? אֵלֶּא כָּאֵן יֵשׁ לְהַתְּבוּנָה, מִשּׁוֹם שֵׁיִשׁ שָׁמַיִם וְיֵשׁ שָׁמַיִם.

שָׁמַיִם לְמִטָּה, וְאָרֶץ לְמִטָּה מֵהֶם. שָׁמַיִם לְמַעְלָה, וְאָרֶץ לְמִטָּה מֵהֶם. וְכָל הַדְּרָגוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת וְהַתְּחַתּוֹנוֹת כִּלְּן כְּמוֹ זֶה, אֵלֶּה בְּאֵלֶּה. שָׁמַיִם לְמִטָּה, הֵם עֶשֶׂר יְרִיעוֹת, כְּמוֹ שֶׁנִּאֲמַר (שֵׁם קד) נוֹטָה שָׁמַיִם כִּיְרִיעָה. וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עֹשֶׂה אוֹתָם וְאֶת הַמַּחְנוֹת שְׂבָתוֹכֶם לְהַנְהִיג אֶת הָאָרֶץ הַתְּחַתּוֹנָה. הַתְּשִׁיעֵי מְנַהִיג אֶת הַתְּחַתּוֹנִים, שְׂסוּבְכֵיִם כְּעִבּוֹתוֹת הָעֲגָלָה. הַעֲשִׂירִי הוּא הָעֶקֶר.

וּבְכָל הַמַּחְנוֹת מְמַנִּים יֵשׁ עַד לְשִׁבְעֵי. וּמֵהַשְּׂבִיעֵי וְהֵלְאָה יֵשׁ אֹר שֶׁהַתְּפִשֵׁט לְמִטָּה מִתּוֹךְ הַכֶּסֶף הָעֲלִיּוֹן, וּמֵאִיר

לְעִשְׂרֵי, וְהָעִשְׂרִי, מֵאוֹתוֹ הָאוֹר שֶׁהוּא לֹקַח, נוֹתֵן לְתִשְׁעֵי, וְהוּא לְשִׁמְיֵי וּמִטָּה.

הַשְּׁמִינִי הַזֶּה, כְּשֶׁנִּפְקָדִים כַּחוֹת הַכּוֹכָבִים וּמוֹצֵיא אוֹתָם, אוֹתוֹ הָאוֹר עוֹמֵד וְנוֹתֵן כַּחוֹ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד לְהִתְמַנּוֹת בְּאוֹתוֹ מְקוֹם שְׁצַרִּיךְ, שְׁפָתוֹב (ישעיה מ) הַמוֹצֵיא בְּמִסְפָּר צְבָאָם וְגו'. מֵרַב אוֹנִים – זֶהוּ הַזֶּהר שֶׁלְמַעְלָה שֶׁנִּקְרָא רַב אוֹנִים.

וּבְכָל רְקִיעַ וְרְקִיעַ יֵשׁ מְמַנָּה, וְנִפְקָד עַל הָעוֹלָם וְעַל הָאָרֶץ לְהַנְהִיג אֶת הַכֹּל. פָּרַט לְאָרֶץ יִשְׂרָאֵל, שְׁלֹא מְנַהֵג אוֹתָהּ לֹא רְקִיעַ וְלֹא כַח אַחֵר, אֲלֹא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבִדּוֹ, וְהָרִי פְרִשׁוּהָ. וְאִם תֹּאמַר, אֵיךְ שְׂרוּי לְחַנּוּם רְקִיעַ עַל אָרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְהָרִי טַל וּמָטָר יוֹרֵד עָלֶיהָ מִהַרְקִיעַ כְּשֶׁאֵר כָּל אָרֶץ אַחֶרֶת?

אֲלֵא בְּכָל רְקִיעַ וְרְקִיעַ יֵשׁ מְמַנִּים שְׁשׁוֹלְטִים עַל הָעוֹלָם, וְאוֹתוֹ מְמַנָּה שְׁשׁוֹלֵט עַל אוֹתוֹ רְקִיעַ נוֹתֵן מִן הַכַּח שִׁישׁ לוֹ לְאוֹתוֹ רְקִיעַ, (כְּדִי לַחַת לְמִטָּה) וְאוֹתוֹ רְקִיעַ לֹקַח מֵאוֹתוֹ מְמַנָּה, וְנוֹתֵן לְמִטָּה לְאָרֶץ. וְאוֹתוֹ הַמְמַנָּה אֵינוֹ לֹקַח אֲלֵא מִהִתְמַצִּית שְׁלְמַעְלָה. אֲבָל הָאָרֶץ הַקְדוּשָׁה אֵין שׁוֹלֵט עַל אוֹתוֹ הַרְקִיעַ שְׁעָלֶיהָ מְמַנָּה אַחֵר, וְלֹא כַח אַחֵר, אֲלֵא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבִדּוֹ, וְהוּא פּוֹקֵד אֶת הָאָרֶץ הַקְדוּשָׁה בְּאוֹתוֹ רְקִיעַ.

בְּכָל רְקִיעַ וְרְקִיעַ יֵשׁ פְּתָחִים יְדוּעִים וְשִׁלְטוֹן כָּל הַמְמַנִּים מִפְּתַח לְפְתַח רְשׁוּם, וּמֵאוֹתוֹ פְּתַח וְהִלָּאָה לֹא שׁוֹלֵט אֶפְלוֹ כְּמִלֵּא נִימָה, וְלֹא נִכְנָס זֶה (אֶפְלוֹ) לְתַחוּם פְּתַח חִבְרוֹ פָּרַט לְכַשְׁנַתְנָת לוֹ רְשׁוֹת לְשִׁלֵּט אֶחָד עַל חִבְרוֹ, וְאִזּוֹ שׁוֹלְטִים הַמְלָכִים שֶׁבְּאָרֶץ אֶחָד עַל חִבְרוֹ.

בְּאַמְצַע כָּל הַרְקִיעִים יֵשׁ פְּתַח אֶחָד שֶׁנִּקְרָא גְבִילוֹ"ן, וְתַחַת הַפְּתַח הַזֶּה יֵשׁ שְׁבָעִים פְּתָחִים אַחֲרִים לְמִטָּה, וְשְׁבָעִים מְמַנִּים שׁוֹמְרִים מִרְחוֹק שֶׁל אֲלָפִים אִמָּה שְׁלֹא קָרְבִים אֵלָיו. וּמֵאוֹתוֹ פְּתַח עוֹלָה דְרֹךְ לְמַעְלָה לְמַעְלָה, עַד שֶׁמְגִיעָה לְכִסֵּא הָעֲלִיוֹן, וּמֵאוֹתוֹ הַפְּתַח לְכָל הַצְּדָדִים שֶׁבְּרְקִיעַ, עַד שֶׁעַר הַפְּתַח שֶׁנִּקְרָא מְגִדוֹ"ן (מְגִדוֹ"ן), שֶׁשֶׁם הוּא סִיּוּם הַרְקִיעַ שֶׁל תְּחוּמָהּ שֶׁל אָרֶץ יִשְׂרָאֵל.

וּכְלֹ אוֹתָם שְׁבָעִים פְּתָחִים שֶׁרְשׁוּמִים בְּתוֹךְ אוֹתוֹ פְּתַח שֶׁנִּקְרָא גְבִילוֹ"ן, כְּלָם רְשׁוּמִים בְּכִסֵּא הַקְדוּשׁ, וְלְכָלֵם קוֹרְאִים שְׁעָרֵי צֶדֶק, שְׁלֹא שׁוֹלֵט אַחֵר עָלֵיהֶם. וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא פּוֹקֵד אֶת הָאָרֶץ הַקְדוּשָׁה בְּאוֹתוֹ רְקִיעַ, מִפְּתַח לְפְתַח בְּפִקְדָה כְּמוֹ שְׁצַרִּיךְ.

וּמִתְמַצִּית אוֹתָהּ פְּקִידָה מְקַבְּלִים אוֹתָם שְׁבָעִים מְמַנִּים, וְנוֹתְנִים לְכָל
הַמְּמַנִּים הָאַחֲרִים.

השלמה מההשמטות (סימן ד)

יש בְּצוּאָת רַבִּי אֱלִיעֶזֶר הַגָּדוֹל, קִרְקַע הֶגֶן הוּא כְּשֶׁבְרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא גֵן עֵדֶן, נָטַל שְׁלֵג מִתַּחַת כֶּסֶא הַכְּבוֹד, וּמִמֶּנָּה נַעֲשֶׂה קִרְקַע
הֶגֶן, וְזֶהוּ קִרְקַעִיתוֹ שֶׁל גֵן עֵדֶן. וְאֵינוֹ נֹוגַע עִם הָאָרֶץ הַזֹּאת, שֶׁהִיא
לְמַעַלָּה מִכָּל הָאָרְצוֹת. רְקִיעַ שְׁעַל גְּבֵי הֶגֶן הוּא כְּעֵין כָּל הַגִּוּנִים,
כְּמַעֲשֶׂה לְבַנַּת הַסְּפִיר. וְשְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא חֲקוּק בְּאֲמֻצַּע
הָרְקִיעַ. וְאַרְבַּע טְבַעוֹת בְּאַרְבַּעַת קְצוֹת הָרְקִיעַ, וְאַרְבַּעַת אוֹפְנִים בְּכָל
טְבַעַת. וּבְאֲמֻצַּע הָרְקִיעַ עֲמוּד אֶחָד, וְעֲמוּד הַזֶּה נֶעוֹץ מִקִּרְקַע הֶגֶן עַד
שְׂאוֹחַז פְּנֵי כֶסֶא הַכְּבוֹד, וְהוּא מְכַסֶּה מֵעַנַן הַכְּבוֹד. וְהַמְּלֶאךָ גְּבֻרִיאֵל
לְבוּשׁ הַבְּדִים עוֹמֵד עָלָיו. פֶּעַם כָּלֵם אוֹחֲזִים בְּטְבַעוֹת הָרְקִיעַ,
וְהַעֲמוּד חוֹזֵר וְהָרְקִיעַ סוֹבֵב, וְאוֹתִיּוֹת שֵׁם הַמְּפָרֵשׁ בּוֹלְטוֹת וְנוֹצְצוֹת
וְעוֹלוֹת וְיורְדוֹת.

קול קוֹרָא: הַתְּנוּדְדוֹ מִחֲנוֹת צְדִיקִים קְדוֹשִׁים, אֲשֶׁרִיכֶם שְׁזַכִּיתֶם
לָכֶּךָ. מִי שָׁמַע כְּזֹאת, מִי רָאָה כְּאֵלֶּה, בְּהִיּוֹת כָּל נִגּוֹן הָרְקִיעַ
בְּנִסְעוֹ עַל יְדֵי הָאִישׁ לְבוּשׁ הַבְּדִים, וְהוּא מְסַתְּלֵק וְהָרְקִיעַ עוֹמֵד.
וְהַעֲמוּד מְנַגֵּן, עוֹלֶה וְיורֵד, עַד שֶׁנִּמְשָׁךְ אוֹר זֶהָר, אוֹר נֵעַם מְלַמְעֵלָּה
בְּאוֹתוֹ הַעֲמוּד. וְהַצְּדִיקִים עוֹמְדִים לְנֶגֶד הָאוֹר הַהוּא וְנִהְנִים מִמֶּנּוּ עַד
חֲצוֹת הַלַּיְלָה.

בְּחֻצֵי הַלַּיְלָה כְּשֶׁבָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְכַנֵּס עִם הַצְּדִיקִים, שׁוֹמְעִים
קוֹל סְבוּב הָרְקִיעַ וְהַעֲמוּד מְנַגֵּן, וְקִרְקַע הֶגֶן מִתְנַשֵּׂא,
וְהַצְּדִיקִים עוֹלִים מִחֲפוֹתֵיהֶם לְקִרְאָת בּוֹרְאֵם, וְכָל הֶגֶן מִתְמַלֵּא
מִכְבוֹדוֹ. בְּאוֹתָהּ שְׁעָה מְזֻדְּגוֹת הַרוּחוֹת זְכָרִים וּנְקִבּוֹת כְּפִי שֶׁהִיוּ קִדְּם
שְׁנִבְרָאוּ, וּמְאוֹתוֹ נֵעַם תְּאוֹתָם לְחִזּוֹת בְּנֵעַם ה', כָּלֵם עוֹשִׁים פְּרִי,
דְּהֵינּוּ רוּחוֹת לְגֵרִים: (עַד כֵּאן מֵהַהֲשַׁמְטוֹת)

בְּגֵן עֵדֶן שְׁלֵמְטָה, בְּרְקִיעַ שְׁעוֹמֵד עָלָיו, יֵשׁ בּוֹ סוּד עֲלִיוֹנִים. כְּשֶׁעֲשֶׂה
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הָרְקִיעַ, הִבִּיא אֵשׁ וּמִים מִתּוֹךְ כֶּסֶא כְבוֹדוֹ
וְשִׁתְּפָם כְּאֶחָד, וְעֲשֶׂה מֵהֶם רְקִיעַ לְמִטָּה, וְהַתְּפַשְׁטוֹ עַד שֶׁהִגִּיעוּ
לְאוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁל גֵן עֵדֶן וַיִּשְׁבוּ. מֶה עֲשֶׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא? לְקַח
מֵהַשְּׁמַיִם הָעֲלִיוֹנִים הַקְּדוֹשִׁים אֵשׁ וּמִים אֲחֵרִים שְׁנִמְצָאִים וְלֹא
נִמְצָאִים, שְׁנִגְלִים וְלֹא נִגְלִים, וּמְאוֹתָם אֵשׁ וּמִים שְׁנִטְלוּ מֵהַשְּׁמַיִם

העליונים, עשה מהם מתיחת הרקיע, ומתח אותו על הגן הזה שלמטה, ומתחבר לתוך רקיע אחר.

ארבעה גונים באותה מתיחת הרקיע שעל הגן - לבן אדם ירק ושחר. לגונים הללו יש ארבעה פתחים מתחת לאותה מתיחת הרקיע, ואותם הפתחים לארבעת צדי הרקיע שעל גבי הגן. ומאותם איש מים שנעשה מהם אותו רקיע, נפתחים בארבעה פתחים ארבעה אורות. לצד ימין באותו פתח מתוך מתיחת צד (המים) הימין מאירים שני אורות באותם שני פתחים, בפתח הימין, ובפתח שהוא (בפנים יוצא אור, והוא פנים) כנגד הפנים.

בתוך האור המאיר לצד ימין רשומה אות אחת מאירה וכולטת (ולוהטת) ונוצצת בהתנוצצות מתוך אותו האור, והיא האות מ', ועומדת באמצע אותו האור של הפתח. האות הזו עולה ויורדת, ולא עומדת במקום אחד. אותו האור לוקח אותה אות ומוציא אותה, ומשום כך אינה עומדת במקום אחד.

בתוך האור המאיר בצד שהוא כנגד הפנים, רשומה אות אחת שמאירה וכולטת ונוצצת בהתנוצצות בתוך אותו האור, והיא האות ר', ולפעמים נראית ב' (ד), ועומדת באמצע אותו האור שבפתח, ועולה ויורדת, לפעמים גלויה ולפעמים לא גלויה, ולא עומדת במקום אחד. שתי האותיות הללו עומדות וכשנשמות הצדיקים נכנסות לגן עדן, שתי האותיות הללו יוצאות מתוך אותו האור, ועומדות על אותה נשמה, ועולים ויורדים.

ואז, מאותם שני הפתחים, מקדימים ויורדים מלמעלה שתי מרכבות. מרכבה עליונה אחת, שהיא מרכבתו של מיכאל, גדול הסגנים. המרכבה השנייה, שהיא מרכבתו של אותו ממנה גדול שנקרא בוא"ל. וזה שמש נכבד שנקרא רפא"ל. והם יורדים ועומדים על הנשמה, אומרים לה: שלום בואך, יבא שלום יבא שלום. ואז אותן שתי האותיות עולות ועומדות במקומן, ונגנזות לתוך אותו האור של אותם פתחים.

שני פתחים אחרים, שני אורות אחרים ליהטים מאור האש באותם פתחים, אחד לצד שמאל ואחד לאחור. שתי אותיות אחרות ליהטות באותם אורות ונוצצים בתוכם. אות אחת ג' ואות אחת נ'.

ובְּשֵׁהאֹתוֹת הָרְאוּת חוֹזְרוֹת לְמִקְוָם, שְׁתֵּי הָאֲחֵרוֹת הִלְלוּ
נוֹצְצוֹת, עוֹלוֹת וְיוֹרְדוֹת, יוֹצְאוֹת מֵאוֹתָם אִוְרוֹת וְעוֹמְדוֹת עַל הַנְּשָׁמָה.
אז יוֹרְדוֹת שְׁתֵּי מְרַכְּבוֹת מֵאוֹתָם שְׁנֵי פְתָחִים. מְרַכְּבָה אַחַת הִיא
מְרַכְּבוֹתוֹ שֶׁל גְּבֻרֵי־אֵל, מְמַנֶּה גְּדוֹל וְנִכְבָּד. הַמְרַכְּבָה הַשְּׁנִיָּה הִיא
מְרַכְּבָה אַחֶרֶת קְדוּשָׁה שֶׁל נוֹרִיא"ל הַמְמַנֶּה הַגְּדוֹל, וְיוֹרְדוֹת מֵאוֹתָם
פְתָחִים וְעוֹמְדוֹת עַל הַנְּשָׁמָה, וְהָאוֹתוֹת חוֹזְרוֹת לְמִקְוָם.

אז, שְׁתֵּי הַמְרַכְּבוֹת הִלְלוּ נִכְנָסוֹת לְתוֹךְ הַיֵּכַל אֶחָד טְמִיר שֶׁבָּגָן
שֶׁנִּקְרָא אֶהְלוֹ"ת, וְשֵׁם שְׁנַיִם עָשָׂר מִיַּי בְּשָׁמִים גְּנוּזִים,
שֶׁכְּתוּב (שִׁיר ד) גֵּרָד וְכֹרֶם קָנָה וְקִנְמוֹן וְגו'. וְאוֹתָם שְׁנַיִם עָשָׂר מִיַּי
בְּשָׁמִים שְׁלֵמָה.

וְשֵׁם כָּל אוֹתָם לְבוּשֵׁי הַנְּשָׁמוֹת שְׂרָאוּיִים לְהַתְּלַבֵּשׁ בָּהֶם כָּל אֶחָד
וְאֶחָד כְּרָאוּי. בְּאוֹתוֹ לְבוּשׁ נִרְשָׁמוּ כָּל אוֹתָם מְעַשִּׂים טוֹבִים
שֶׁעָשָׂה בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְכֹלָם רְשׁוּמִים בּוֹ וּמְכַרְיִזִים: זֶהוּ לְבוּשׁוֹ שֶׁל
פְּלוּנִי. וְנוֹטְלִים אֶת אוֹתוֹ לְבוּשׁ, וּמִתְּלַבְּשֵׁת בּוֹ אוֹתָהּ נִשְׁמַת הַצַּדִּיק
שֶׁבָּגָן כְּמוֹ בְּדִיוֹקָן שֶׁבְּעוֹלָם הַזֶּה.

וְהַדְּבָרִים הִלְלוּ מְשַׁלְּשִׁים יוֹם וְאֵילָף, שֶׁהָרִי כָּל שְׁלֹשִׁים הַיָּמִים אֵין
לָהּ נִשְׁמָה שְׁלֵא תִקְבַּל עֲנֵשׁ טָרֵם שֶׁתִּכְנַס לְגַן עֵדֶן. כִּיּוֹן
שֶׁקְּבָלָה עֲנֵשׁ, נִכְנָסֶת לְגַן עֵדֶן, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוֵה. אַחַר שֶׁהִתְּלַבְּנָה,
מִתְּלַבְּשֵׁת. כִּיּוֹן שֶׁהִתְּלַבְּשָׂה בְּלְבוּשׁ הַזֶּה, נוֹתְנִים לָהּ מְקוֹם כְּרָאוּי לָהּ.
אִז כָּל אוֹתָן הָאוֹתוֹת יוֹרְדוֹת, וְעוֹלוֹת אוֹתָן מְרַכְּבוֹת.

אוֹתוֹ רְקִיעַ חוֹזֵר פְּעָמִים בְּכָל יוֹם בְּאוֹתָהּ נְטִילַת הַרְקִיעַ הָאֲחֵר הַזֶּה
שֶׁנִּדְבַּק בּוֹ. וְהַרְקִיעַ הַזֶּה אֵינּוּ יוֹצֵא מִחוּץ לְגַן. הַרְקִיעַ הַזֶּה
רְקוּם בְּכָל מִיַּי גְּנוּזִים.

עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתוֹת רְשׁוּמוֹת חִקּוּקוֹת בְּאוֹתוֹ רְקִיעַ, כָּל אוֹת וְאוֹת
נוֹטְפֶת מִהֶמֶן (מִהַטֵּל), מִהַטֵּל שֶׁלֹּמְעָלָה עַל הַגֶּן, וּמֵאוֹתוֹ הַטֵּל
שֶׁל הָאוֹתוֹת רוֹחְצוֹת אוֹתָן נִשְׁמוֹת וְנִרְפְּאוֹת, אַחַר שֶׁטְּבְּלוּ בְּנֶהַר
דִּינּוֹר לְהַטְּהָר. וְהַטֵּל אֵינּוּ יוֹרֵד אֶלָּא מִתּוֹךְ אוֹתוֹת שֶׁרְשׁוּמוֹת
וְחִקּוּקוֹת בְּאוֹתוֹ רְקִיעַ, מִשׁוּם שֶׁאוֹתָן אוֹתוֹת הֵן כָּלֵל הַתּוֹרָה, וְאוֹתוֹ
הַרְקִיעַ הַסּוּד שֶׁל הַתּוֹרָה, שֶׁהָרִי מֵאֵשׁ וּמִים שֶׁל הַתּוֹרָה נִעְשָׂה.

וְעַל כֵּן הֵם שׁוֹפְעִים טַל עַל כָּל אוֹתָם שֶׁהִשְׁתַּדְּלוּ בַתּוֹרָה לְשָׁמָה
בְּעוֹלָם הַזֶּה. וְהַדְּבָרִים הִלְלוּ רְשׁוּמִים בָּגָן עֵדֶן וְעוֹלָם עַד אוֹתוֹ

רקיע, ונוטלים מאותן אותיות אותו הטל להזין את הנשמה הזו. זהו שכתוב (דברים לב) יֶעֱרַף כַּמָּטֵר לִקְחֵי תִזְל כִּטְל אִמְרָתִי.

בְּאִמְצַע הַרְקִיעַ הַזֶּה עוֹמֵד פֶּתַח אֶחָד כְּנֶגֶד הַפֶּתַח שְׁאִמְרָנוּ שֶׁל הַהֵיכָל שְׁלֹמֶעֱלָה, שְׁבָאוֹתוֹ פֶּתַח הַנְּשָׁמוֹת פּוֹרְחוֹת מֵהַגֶּן שְׁלֹמֶטָה לְמַעְלָה בְּעִמּוּד אֶחָד הַנְּעוּץ בְּגֵן עַד לְאוֹתוֹ פֶּתַח.

בְּתוֹךְ אוֹתוֹ רְקִיעַ (עִמּוּד) בְּאוֹתוֹ פֶּתַח, שֶׁהוּא בְּאִמְצַע הַרְקִיעַ שְׁבִגֵן, נִכְנָסִים לְתוֹכָהּ שְׁלֹשָׁה גִּוְנִים שֶׁל אֹר כְּלוּלִים כְּאֶחָד, וּמְאִירִים לְצוּרוֹת אוֹתוֹ הָעִמּוּד. וְאִז הַרְקִיעַ (הָעִמּוּד) הַזֶּה נּוֹצֵץ וּמִתְלַהֵט בְּכַמָּה גִּוְנִים (אוֹרוֹת) שְׁמִתְלַהֵטִים. בְּכָל שְׁעָה מְאִירִים הַצַּדִּיקִים מְאוֹתוֹ זֵו עֲלִיּוֹן. אֲבָל בְּכָל שַׁבָּת וְשַׁבָּת וּבְכָל רֹאשׁ חֹדֶשׁ מִתְגַּלֶּה הַשְּׂכִינָה יוֹתֵר מִשָּׂאֵר הַזְּמַנִּים בְּאוֹתוֹ רְקִיעַ, וְכָל הַצַּדִּיקִים בָּאִים וּמִשְׁתַּחֲוִים לָהּ.

אֲשֵׁרֵי חֶלְקוֹ שֶׁל מִי שְׁזוֹכָה לְלְבוּשֵׁים הִלְלוּ שְׁאִמְרָנוּ, שְׁמִתְלַבְּשִׁים בְּהֵם הַצַּדִּיקִים בְּגֵן עֵדֵן (שְׁלֹמֶטָה). אֵלֶּה מִמַּעֲשֵׂים טוֹבִים שְׁעֲשֵׂה אָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּמַצּוֹת הַתּוֹרָה, וּבְהֵם עוֹמְדַת הַנְּשָׁמָה בְּגֵן עֵדֵן שְׁלֹמֶטָה, וּמִתְלַבְּשֵׁת בְּלְבוּשֵׁים הַנִּכְבָּדִים הִלְלוּ.

כְּשֶׁעוֹלָה הַנְּשָׁמָה בְּאוֹתוֹ פֶּתַח הַרְקִיעַ לְמַעְלָה, מְזַדְּמָנִים לָהּ לְבוּשֵׁים אֲחֵרִים נִכְבָּדִים עֲלִיּוֹנִים, שֶׁהֵם מְרַצוֹן וְכוֹנֵת הַלֵּב בַּתּוֹרָה וּבַתְּפִלָּה, שְׁכִשְׁעוֹלָה אוֹתוֹ רַצוֹן לְמַעְלָה, מִתְעַטֵּר בָּהּ מִי שְׁמִתְעַטֵּר, וְנִשְׁאֵר חֶלֶק לְאוֹתוֹ אָדָם, וְנַעֲשֵׂה מִמֶּנּוּ לְבוּשֵׁים שֶׁל אֹר לְהַלְבִּישׁ בְּהֵם הַנְּשָׁמָה לְעֵלוֹת לְמַעְלָה. וְאִף עַל גַּב שְׁבָאוֹתָהּ שְׁאוֹתָם לְבוּשֵׁים תְּלוּיִים בְּמַעֲשֵׂים – אֵלֶּה לֹא תְּלוּיִים אֲלָא בְּרַצוֹן הַרוּחַ, כְּמוֹ שְׁנִתְבָּאֵר, לְעִמּוּד בְּתוֹךְ מְלֶאכִים וְרוּחוֹת קְדוֹשׁוֹת, וְזֶהוּ בְּרוּר הַדְּבָר. וְהַמְּנֹרָה הַקְּדוּשָׁה לְמַד כֶּף מְאִלְיָהּ: הַלְבוּשֵׁים שְׁלֹמֶטָה בְּגֵן שְׁבָאֵרֵץ בְּמַעֲשֵׂים, וְהַלְבוּשֵׁים שְׁלֹמֶעֱלָה, (בְּרוּחַ וְרַצוֹן וְכוֹנֵת הַלֵּב) בְּרַצוֹן וְכוֹנֵת הַרוּחַ בְּלֵב.

וְנִהְרָר יֵצֵא מֵעֵדֵן לְהִשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן וְגו' (בְּרֵאשִׁית ב), הָרִי פְּרִשׁוּהָ, אֲבָל בְּגֵן הַזֶּה שְׁלֹמֶטָה, נִהְרָר יֵצֵא מֵעֵדֵן וְדַאי. וְצָרִיךְ לְדַעַת, הַנִּהְרָר הַזֶּה שִׁיּוּצָא בְּגֵן שְׁלֹמֶטָה, בְּאִיזָה מְקוֹם הוּא עֶקְרוֹ וְשָׂרְשׁוֹ. בְּאִיזָה מְקוֹם? בְּעֵדֵן. הָעֵדֵן הַזֶּה הוּא סוּד עֲלִיּוֹן, וְלֹא נִתְּנָה רְשׁוּת לְעֵין הַשְּׂכָל לְשַׁלֵּט בּוֹ. וְסוּד הַדְּבָר – אֲלֵמְלָא הַמְּקוֹם הַזֶּה נִמְסָר לְמַטָּה לְהַתְּגַלּוֹת, הַמְּקוֹם שֶׁל הָעֵדֵן הָעֲלִיּוֹן הַקְּדוּשׁ נִמְסָר גַּם כֵּן לְדַעַת. אֲלָא (אֲבָל) מִשׁוּם הַהִסְתָּרָה שֶׁל כְּבוֹד הָעֵדֵן הָעֲלִיּוֹן הַקְּדוּשׁ, נִטְמָן וְנִגְנָז הָעֵדֵן הַתְּחַתּוֹן

שאותו נהר שופע ויוצא ממנו, ולכן לא נמסר להתגלות אפלו לאותן הנשמות שבגן עדן.

כמו שהנהר הזה נפרד ויוצא מתוך עדן להשקות את הגן שלמעלה, כך גם מתוך אותו הפתח של האמצע יוצא אור אחד שנפרד לארבעה צדדים, בארבעה פתחים שאמרנו. המקום שעומדות אותן האותיות הרשומות. ואותו האור שנפרד לארבעה אורות, בארבע אותיות שנוצצות (ויוצאות) יוצא מעדן, מקום שזוהרת הנקדה שלמעלה.

ואותה נקדה מאירה, ונעשה עדן להאיר, ואין מי ששולט לראות ולדעת את הנקדה הזו פרט לאותו אור שמתפשט ממנה, שמשתחווים לפניו אותם הצדיקים שבגן עדן, כמו שנתבאר. והנקדה התחתונה הזו היא גן אל העדן העליון, המקום שלא נתן לדעת ולהתבונן.

על כל זה כתוב, (ישעיה סה) עין לא ראתה אלהים זולתך. השם הזה התפרש. אלהים זולתך – זו הנקדה התחתונה הקדושה, שהוא יודע את העדן הזה שלמטה שטמון בגן, ואין אחר שמכיר אותו. אלהים זולתך – זהו העדן העליון על הכל, שהוא סוד העולם הבא, שהוא מכיר את הנקדה התחתונה בצדיק אחד שיוצא ממנו, נהר שמרנה אותה, ואין מי שמכיר אותה פרט לו, שכתוב אלהים זולתך, שהוא אחוז למעלה למעלה עד אין סוף.

והנהר הזה שיוצא מעדן למטה הוא סוד לחכמים בסוד הכתוב, והשביע בצחצחות נפשך. והדבר הזה התפרש למעלה ומטה. הנשמה שיוצאת מעולם החשך הזה, היא תאבה לראות באור העולם העליון כאדם הזה שתאב לשנות מים בתאוה. כך כל אחד ואחד הוא צחצחות, כמו שנאמר (ישעיה ה) צחה צמא. צמא, מאותם צחות של אורות של הגן והרקיע וההיכלות של הגן.

ואותו נהר שיוצא מעדן, כל אותן נשמות בלבושי כבוד יושבות על אותו נהר, ואלמלא אותו לבוש, לא יכולים לסבל, ואז מתישבות ורוות באותם צחות ויכולות לסבל. ואותו נהר הוא תקון הנשמות להתישב ולהזון ולהנות מאותן צחות, והנשמות נהנות (מתתקנות) על אותו נהר ומתישבות בו.

אותו נהר עליון שלמעלה מוציא נשמות, והן פורחות ממנו לתוך הגן, שהנהר הזה שלמטה בגן שבארץ מתקין נשמות להתתקן ולהתישב באותן צחות. כמו כן בעולם הזה בחוץ, בריח המים מתישבת הנפש להאיר, שהרי מהעקר כמו זה יוצא. ומשום שהנשמות מתתקנות על אותו נהר ששופע ויוצא מעדן, יכולות להתישב באותן צחות עליונות ולעלות למעלה באותו פתח שבאמצע הרקיע, ועמוד אחד שעומד באמצע הגן, כפי שאמרנו. **באותו** עמוד עולים למעלה בתוך אותו פתח של הרקיע, ובו סביבו יש בו (ישעיה ד) ענן [יומם] ועשן נגה. ואף על גב שבארוהו לזה הפסוק, אבל ענן ועשן אלו מבחוץ, ונגה מבפנים. וזה הוא לחפות על אלו שעולים למעלה, שלא יראו מלפני אלו שיושבים למטה.

והרי כאן סוד הסודות. כאשר (רוצה הקדוש ברוך הוא לתקן הנקדה הזו) הנקדה הזו רוצה להתתקן בתקונייה ולהתקשט בשבתות וזמנים ובחגים, שולחת ארבע פני נשר, ועומדים על ההיכל שנקרא דרור, והינו מר דרור. ובגלל כך בשנת היובל צריכים להכריז דרור, כמו שנאמר (ויקרא כה) וקראתם דרור. ואותם ארבע פנים נותנים קול, ואין מי שישמע אותו פרט לאותן הנשמות הראויות לעלות, והן מתכנסות שם, ולוקחים אותם ארבע הפנים הללו, ומכניסים אותם פנימה באותו עמוד שעומד באמצע.

ובאותה שעה עולה אותו עמוד, ענן ואש ועשן, ונגה מבפנים. ושני אלה נקראים מכון הר ציון ומקראיה. מכון הר ציון – זהו התקון שלמעלה, כשהנקדה התחתונה מתקשטת, והם מקראיה של אותה נקדה להתקשט.

בין שעולות הנשמות הללו עד לאותו פתח הרקיע, אזי אותו רקיע טוב סביב הגן שלש פעמים, ומקול נעימות של סבוב אותו רקיע יוצאות כל אותן נשמות ושומעות אותו נעם של אותו רקיע, ורואים אותו העמוד שמעלה אש וענן ועשן ונגה שלוהט, וכלם משתחווים. ואז הנשמות עולות באותו הפתח, עד שעולים לתוך העגול שסובב באותה נקדה, ואז רואים מה שרואים. ומתוך האור והשמחה ממה שראו, עולים ויורדים, מתקרבים ומתרחקים.

והיא משתוקקת אליהם ומתקשטת באור. ואז לובש קנאה (מאור) צדיק עליון אחד, ומסתכל באור ויפי של הנקדה הזו

ובתקונניה, ואוחז בה ומעלה אותה אליו, ומאיר אור באור ונהיים אחד. וכל חילות השמים פותחים באותה שעה ואומרים: אשריכם הצדיקים שומרי התורה, אשריהם המשתדלים בתורה, שהרי שמחת אדונכם היא בכם, שהרי עטרת רבונכם מתעטרת בכם.

ואז, פיון שמאירים אור באור, שני אורות מתחברים כאחד ומאירים. אחר כך יורדים אותם גונים ומתבוננים להשתעשע באותן נשמות הצדיקים, ומתקנים אותם לעטר למעלה. ועל זה נאמר עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחכה לו.

פתח רבי שמעון ואמר, כתוב (יחזקאל א) ודמות על ראשי החיה רקיע כעין הקרח הנורא נטוי על ראשיהם מלמעלה. פסוק זה פרשוהו. אבל יש רקיע ויש רקיע. הרקיע שלמטה הוא עומד על גבי ארבע חיות, ומשם מתפשט ומתחיל דיוקן של נקבה אחת שאחורי הזכר, וזהו סוד הכתוב (שמות לג) וראית את אחרי, כמו שנאמר (תהלים ט) אחר וקדם צרתני. וכתוב (בראשית ב) ויקח אחת מצלעתינו.

הרקיע שלמעלה הוא עומד על גבי החיות העליונות, ומשם מתפשט ומתחיל הדיוקן של זכר אחד, שהוא סוד עליון. ושני הרקיעים הללו, אחד נקרא קצה השמים, ואחד נקרא מקצה השמים, שכתוב (דברים ד) ולמקצה השמים ועד קצה השמים. ראשי החיה שלמטה הם ארבע חיות, שהן רשומות (אורות) עליונות על אותן ארבע אותיות רשומות שבתוך אותם ארבעה פתחים שבגן עדן.

ואף על גב שאמרנו שעדן שלמטה הוא בארץ – כך זה ודאי. אבל הכל הוא סוד עליון, כמו שנתבאר שהנקדה הזו שאמרנו, כמו שיש לה חלק למעלה – כך גם יש לה חלק למטה בארץ. והגן הזה למטה הוא חלקה של אותה נקדה להשתעשע ברוחות הצדיקים בארץ, ונהנית בכל הצדדים, למעלה ומטה. למעלה בצדיק, ולמטה באותו פרי הצדיק. ולא נמצא שעשוע מעלה ומטה אלא בצדיק. והגן הזה הוא מאותה נקדה שנקראת עדן. (נקדה שנוטלת מאמא עליונה הטמונה בגן עדן של הארץ).

אותם ראשי החיה אלו ארבעה ראשי פנים. אחד אריה, שכתוב (יחזקאל א) ופני אריה אל הימין. ואחד שור, שכתוב ופני שור מהשמאול. ואחד נשר, שכתוב ופני נשר לארבעתן. ואדם כלל של הכל, שכתוב ודמות פניהם פני אדם. וארבעה ראשי האורות הללו

שמשאם (חיות שנוטלות) את הכסא הקדוש, ומתוך המשא שלהם הם מזיעים. ומאותה זעה של משאם, נעשה אותו נהר דינור, שכתוב (דניאל ז) נהר דינור שופע ויוצא מלפניו אלף אלפים ישמשוהו.

ובשעולות הנשמות, הן רוחצות באותו נהר דינור, ועולות לקרבן ואינן נשרפות, אלא רוחצות. בא וראה מסלמנדרא, שעושים ממנה לבוש, ומתוך שהיא מאש, אין רוחצים אותו לבוש אלא באש. האש אוכלת הזהמה שבו, ונרחץ אותו לבוש. כך גם הנשמה מאש שנלקחה מתוך הכסא הקדוש, שכתוב בה (ס) כסאו שביבי אש, בזמן שרוצה לרחץ מאותה זהמה שבה, עוברת באש ונרחצת, והאש אוכלת כל אותה הזהמה שבנשמה, והנשמה רוחצת ומתלבנת.

ואם תאמר, אם כך, אין לנשמה ענש כזה – בא וראה, אוי לנשמה שסובלת אש זרה, ואף על גב שמתלבנת. אבל כשהזהמה רבה עליה, אוי לנשמה שסובלת אותו ענש, משום שאותה זהמה בפעמים מתלבנת באש.

בפעם הראשונה, כיון שקבלה ענש בגוף, הולכת הנשמה, ונוטלים אותה ומכניסים אותה לתוך מקום אחד שנקרא בן הנם. ולמה נקרא בן הנם? אלא מקום אחד הוא בגיהנם ששם נצרפות הנשמות בצרוף להתלבן טרם שנקנסות לגן עדן. (ואם זכאיות אותן נשמות, כאשר מכניסים אותן באותו מקום) שני מלאכים שלוחים מזמנים בגן עדן, ועומדים בשער, וצווחים לאותם הממנים שבאותו מקום שבגיהנם כדי לקבל אותה הנשמה.

ואותה הנשמה, בטרם תתלבן באש, אותם שלוחים צווחים אליהם ואומרים: הנם. ובזמן שמתלבנת, אותם ממנים יוצאים עמה מאותו מקום, ומזמנים אותה לפתחו של גן עדן ששם אותם שליחים, ואומרים להם: הנם. אלה הם הנשמות שהתלבנו. ואז מכניסים אותה נשמה בגן עדן.

ובמה היא שבורה מתוך אותו שבר של ההתלבנות של הגיהנם (של אותו) של אותו שבר של האש התחתונה. ואף על גב שיורדת מלמעלה, (אבל) כיון שמגיעה לארץ למטה, היא אש שאיננה דקיקה, והנשמה נענשת בה ונשברת. ואז הקדוש ברוך הוא מוציא שמש שמאירה מאותם ארבעה פתחים שמאירים ברקיע שמעל הגן, ומגיע

לְאוֹתָהּ נִשְׁמָה וְנִרְפָּאת. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (מלאכי ג) וְזָרְחָה לְכֶם יִרְאֵי שְׁמִי שֶׁמֶשׁ צְדָקָה וּמִרְפָּא בְּכַנְפֶיהָ.

בַּפְעַם הַשְּׁנִיָּה, אַחַר שְׁיִשְׁבָּה בְּגֵן עֵדֶן שְׁלֹמֶטָה, כָּל אוֹתוֹ זְמַן שְׁיִשְׁבָּה וְעַד עַכְשָׁו אֵינָה נִפְרֶדֶת מֵאוֹתָם דְּבָרִים שֶׁל מִרְאֵה הָעוֹלָם הַזֶּה מִכָּל וְכָל. וְכִשְׁמַעְלִים אוֹתָהּ לְמַעְלָה, צְרִיכָה לְהִפָּרֵד מִכָּל מִרְאֵה וּמִכָּל הַדְּבָרִים שְׁלֹמֶטָה. וּמַעֲבִירִים אוֹתָהּ בְּאוֹתוֹ נְהַר דִּינֹור, וְאִזּוּ הַנִּשְׁמָה מִתְּלַבֶּנֶת בּוֹ מִכָּל וְכָל, וְיוֹצֵאת וְנִרְאִית לְפָנַי רְבוּן הָעוֹלָם בְּרוּכָה (בְּרוּכָה) מִכָּל הַצְּדָדִים. כִּיּוֹן שֶׁמִּסְתַּפְּלֵת בְּאוֹתוֹ אוֹר, נִרְפָּאת וְנִשְׁלַמֶת מֵהַכֹּל. וְאִזּוּ עוֹמְדוֹת אוֹתָן נִשְׁמוֹת בְּלִבוֹשִׁים, מִתְּעַטְרִים לְפָנַי רְבוּנִם. אֲשֶׁרֵי חֲלָקִים שֶׁל הַצְּדִיקִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

וְאוֹתָן נִשְׁמוֹת שֶׁבְּגֵן עֵדֶן שְׁלֹמֶטָה מְשׁוֹטְטוֹת בְּכָל רְאֵי חֲדָשִׁים וְשִׁבְתוֹת, וְעוֹלוֹת עַד אוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁנִּקְרָא חוֹמוֹת יְרוּשָׁלַיִם, שֶׁשָׁם כְּמָה מְמַנִּים וּמְרַכְּבוֹת שְׁשׁוּמְרִים אוֹתָם הַחוֹמוֹת, שְׁכָתוֹב (ישעיה י"ב) עַל חוֹמַתֵיךְ הַפְּקֻדֹתֵי שְׁמָרִים. וְעוֹלִים עַד אוֹתוֹ מְקוֹם, וְלֹא נִכְנָסוֹת פְּנִימָה עַד שֶׁמִּתְּלַבְּנוֹת, וְשָׁם מִשְׁתַּחֲוֹת וּשְׁמַחוֹת מֵאוֹתוֹ אוֹר, וְשִׁבְתוֹת לְתוֹךְ הַגֵּן.

וְיוֹצֵאוֹת מִשָּׁם וּמְשׁוֹטְטוֹת בְּעוֹלָם, וְרוֹאוֹת בְּאוֹתָם הַגּוֹפּוֹת שֶׁל הָרְשָׁעִים וּבְאוֹתוֹ עֲנֵשׁ שְׁלֵהֶם, שְׁכָתוֹב (ישעיה י"ט) וְיִצְאוּ וְרָאוּ בְּפָגְרֵי הָאֲנָשִׁים הַפְּשָׁעִים בִּי כִי תוֹלְעֶתֶם לֹא תָמוֹת וְאֲשֶׁם לֹא תִכָּבֵה וְהָיוּ דִרְאוֹן לְכָל בְּשָׂר. מַה זֶה לְכָל בְּשָׂר? לְאוֹתָם שֶׁאֵר הַגּוֹפִים שֶׁסְּבִיבָם, וְהָרֵי פְּרִשׁוּהָ. וְאַחַר מְשׁוֹטְטִים וּמִסְתַּכְּלִים בְּאוֹתָם בְּעֵלֵי מַכְאוּבִים וּבְנֵי מַחְלוֹת, וְאוֹתָם שֶׁסּוֹבְלִים עַל הַיַּחֲוֵד שֶׁל רְבוּנִם, וְשָׁבִים וְאוֹמְרִים לְמִשִּׁיחַ.

בְּשַׁעָה שְׁאוֹמְרִים לוֹ לְמִשִּׁיחַ אֵת צַעַר יִשְׂרָאֵל בְּגִלוֹתָם, וְאוֹתָם הָרְשָׁעִים שֶׁבָּהֶם שְׂאִינָם מִתְּבוֹנְנִים לְדַעַת אֵת רְבוּנִם, הוּא מְרִים קוֹל וּבּוֹכָה עַל אוֹתָם הָרְשָׁעִים שֶׁבָּהֶם. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (שם ג) וְהוּא מְחַלֵּל מִפְּשָׁעֵינוּ מְדַכָּא מְעוֹנֵתֵינוּ. שְׁבוֹת אוֹתָן נִשְׁמוֹת וְעוֹמְדוֹת בְּמִקוֹמָן.

בְּגֵן עֵדֶן יֵשׁ הֵיכַל אֶחָד שֶׁנִּקְרָא הֵיכַל בְּנֵי הַמַּחְלוֹת. אִזּוּ הַמִּשִּׁיחַ נִכְנָס לְאוֹתוֹ הֵיכַל, וְקוֹרָא לְכָל הַמַּחְלוֹת וְהַמַּכְאוּבִים וְכָל יְסוּרֵי יִשְׂרָאֵל שְׁיִבְאוּ עָלָיו, וְכָלֶם בָּאִים עָלָיו. וְאַלְמֵלָא שֶׁהוּא מְקַל מְעַל יִשְׂרָאֵל וְנוֹטֵל עָלָיו, לֹא הָיָה אָדָם שֶׁיִּכּוֹל לְסַבֵּל אֵת יְסוּרֵי יִשְׂרָאֵל עַל

ענשי התורה. זהו שכתוב (שם) אכן חלינו הוא נשא וגו'. כמו כן רבי אלעזר בארץ.

מישום שאין חשבון לאותם יסורים שעומדים על אדם בכל יום על ענשי התורה, וכלם ירדו לעולם בשעה שנתנה תורה. וכשהיו ישראל בארץ הקדושה באותן עבודות וקרבנות שהיו עושים, היו מסלקים את כל אותן מחלות ויסורים מן העולם, ועכשו המשיח מסלק אותם מבני העולם טרם שיוצא מהעולם הזה, ומקבל ענשו, כמו שנתבאר. כשאותם חטאים יתרים שמכניסים אותם לתוך בפנים הגיהנם באותם מדורים תחתונים אחרים, ומקבלים ענש רב מרב הזהמה שבנשמה, אז מדליקים אש יותר, לאכל אותה זהמה. (אוי לאותה נשמה שסובלת אותו הענש. ועל זה אותם מלאכי חבלה שבגיהנם מטרידים אותו במקלות של אש לנער את אותה הזהמה. אוי לנשמה שסובלת אותו ענש).

אשריהם ששומרים את מצוות התורה. אותה נקדה קדושה שרוצה להשתעשע למעלה ולמטה ברוחות הצדיקים, כמו שנתבאר. כשאותה נקדה רוצה להשתעשע למטה ברוחות הצדיקים כאם ששמחה עם בניה ומשתעשעת בהם, כך גם בחצות הלילה היא יורדת ומשתעשעת בהם.

הרקיע שאמרנו שעומד על הגן, היא עומדת על ארבעה ראשי החיות, ואותן ארבע אותיות שאמרנו הם סוד של ארבע החיות. והרקיע הזה עומד למטה (עליהן), כמו שנתבאר. הרקיע של אותה נקדה עומד למעלה על אותן ארבע חיות עליונות שאמרנו, ואותו רקיע (כדגמת זה מזה) נרקם בגונים קדושים.

ברקיע הזה מסתכלות ארבע החיות, וכל אותם חילות למטה. כשהרקיע הזה מאיר בגונו ונוצץ, אז יודעות כל אותן מרכבות וכל אותם חילות ומחנות שהרי טרפם הזדמן. הרקיע הזה רקום בכל הגונים הקדושים, ובו עומדים ארבע פתחים רשומים בארבע אותיות נוצצות.

פתח אחד רשום לצד מזרח, ובו עומדת באותו פתח אות אחת, ואותה אות היא א'. וזה נוצץ ועולה ויורד בפתח הזה. הפתח הזה מאיר ונוצץ מהתנוצצות עליונה, והאות הזו נוצצת וכולטת (ולוקטת) בתוכה, והיא יורדת ועולה ונרשמת באותו פתח.